

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»**

Кафедра Міжнародних відносин та журналістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Н. М. Літвін

27.08.2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПК4 Журналістикознавство

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

спеціальність 061 Журналістика

освітня програма Журналістика

навчальний підрозділ кафедра міжнародних відносин та журналістики

Мова навчання українська

РОЗРОБНИКИ

О.І. Трухачов, доцент, к. політ. наук, доцент	
---	---

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО КАФЕДРОЮ

Протокол №1

від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Ткач Д.І.

© Університет «КРОК», 2020 рік

© Трухачов О.І., 2020 рік

Київ – 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Призначення дисципліни	Обсяг дисципліни	Характеристика дисципліни	
Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> <u>рівень</u>	Кредити ECTS / Години 6 /180 під час теор. навч. (у сер. на тиждень) - 2 год., у період сесії - 2 год.	Обов'язкова дисципліна	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Галузь знань <u>06 Журналістика</u>	Кількість розділів - 1	Курс / Семестр	
		1/2	1/2
Спеціальність <u>061 Журналістика</u>	Кількість тем - 7	Лекції, години	
		28	20
Освітня програма: <u>Журналістика</u>	Форма підсумкового контролю – диференційований залік + 4 год. інд. з./ консультації	Практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття, консультації, год.	
		28	20
		Самостійна робота, години, питома вага	
		120/70%	136/85%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Журналістикознавство» є надання знань щодо системи вітчизняного журналістикознавства, його основних етапів розвитку, теоретико-методологічних засад, процесів формування основних напрямків досліджень у галузі журналістики, та наявними новітніми напрямками.

Завдання дисципліни:

- окреслити основні етапи розвитку вітчизняного журналістикознавства;
- охарактеризувати систему вітчизняного журналістикознавства;
- визначити напрямки дослідження у галузі вітчизняної журналістики;
- окреслити історико-літературні та історико- журналістські напрями у галузі журналістикознавства;
- ознайомити з працями визначних вітчизняних дослідників зі сфери журналістикознавства;
- проаналізувати новітні напрямки у галузі вітчизняного журналістикознавства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні етапи розвитку вітчизняного журналістикознавства;
- процеси які вплинули на формування вітчизняного журналістикознавства;
- основні теоретико-методичні засади журналістикознавства;
- основні положення наукових та публіцистичних доробків дослідників у сфері журналістики;
- науково-практичні методи та інструментарій досліджень у галузі журналістики;
- сучасні напрямки розвитку вітчизняного журналістикознавства.

Вміти:

- тлумачити основні етапи розвитку вітчизняного журналістикознавства;
- характеризувати основні процеси формування вітчизняного журналістикознавства;
- використовувати категоріально-методичний апарат;
- застосовувати теоретико-методологічний інструментарій;
- аналізувати публіцистичні та журналістські твори;
- характеризувати сучасні напрямки у галузі дослідження вітчизняної журналістики.

Після вивчення дисципліни у студентів мають бути сформовані компетентності:

- ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

Вступ

Ознайомлення зі змістом та завданнями дисципліни. Окреслення основних напрямків та характеристика досліджень у галузі сучасного журналістикознавства. Визначення обов'язкових та додаткових (індивідуальних) завдань для виконання самостійної роботи.

Розділ 1. Формування, розвиток та функціонування вітчизняного

журналістикознавства

Тема 1. Розвиток журналістикознавчого процесу в Україні

1. Умови розвитку журналістикознавчого процесу в Україні.
2. Основні етапи становлення вітчизняного журналістикознавства.
3. Науки, що входять до складу журналістикознавства.
4. Сучасні напрямки у журналістикознавстві: закордонний та вітчизняний досвід.

Тема 2. Теоретичні засади журналістикознавства

1. Літературознавчий напрямок у журналістикознавстві.
2. Історико- журналістський напрямок журналістикознавства.
3. Теоретичні засади дослідження вітчизняної журналістики у часи СРСР.
4. Модернові теоретико-методологічні засади журналістикознавства.

Тема 3. Наукові праці українських вчених з історії та теорії преси

1. Теоретичні погляди на публіцистику І. Франка.
2. Концепція журналістики С. Єфремова.
3. Принципи журналістики М. Грушевського.
4. Наукові доробки сучасних українських дослідників журналістики.

Тема 4. Дослідження у сфері українського журналістикознавства представниками діаспори

1. Дослідники української преси за кордоном.
2. Дослідження української преси діаспори.
3. Напрямки дослідження преси діаспори.
4. Праця А. Животко «Історія української преси» (1999 р.).

Тема 5. Методологічні засади дослідження журналістикознавства

1. Об'єкт, предмет та суб'єкт у сфері журналістикознавства.
2. Загальнонаукові методи та принципи дослідження журналістики.

3. Складові історичного методу дослідження журналістики.

4. Методи дослідження текстів.

Тема 6. Практична складова дослідження у галузі журналістикознавства

1. Мета, тема та актуальність дослідження.

2. Постановка завдань дослідження.

3. Опрацювання бібліографічних джерел та літератури.

4. Результати та висновки дослідження

Тема 7. Сучасні напрями наукових досліджень у журналістикознавстві

1. Дослідження у сфері онлайн - журналістики.

2. Міжнародні медіа системи та інформаційні компанії.

3. Дослідження масової комунікації.

4. Соціологія засобів масової комунікації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна/дистанційна форма					
	Сума	у тому числі					Сума	у тому числі				
		лек	п/с	лаб	інд	срс		лек	п/с	лаб	інд	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Вступ		1						1				
Розділ 1. Формування, розвиток та функціонування вітчизняного журналістикознавства												
Тема 1. Розвиток журналістикознавчого процесу в Україні.	31,1	6	7			17,1	23,4	1	2			19,4
Тема 2. Теоретичні засади журналістикознавства.	31,1	7	7			17,1	23,4	2	2			19,4
Тема 3. Наукові праці українських вчених з історії та теорії преси.	31,1	7	7			17,1	23,4	4	4			19,4
Тема 4. Дослідження у сфері українського	31,1	7	7			17,1	23,4	4	4			19,4

журналістикознавства представниками діаспори.												
Тема 5. Методологічні засади дослідження журналістикознавства.	31,1	7	7			17,1	23.4	4	4			19,4
Тема 6. Практична складова дослідження у галузі журналістикознавства.	31,1	7	7			17,1	23.4	4	4			19,4
Тема 7. Нові напрями наукових досліджень у журналістикознавстві	31,1	7	7			17,1	23.4	2	2			19,4
Загалом	180	28	28		4	120	180	20	20		4	136
Підсумковий контроль: диференційований залік												
Усього годин:	180	28	28		4	120	180	20	20		4	136

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Розвиток журналістикознавчого процесу в Україні.	7	2
2.	Тема 2. Теоретичні засади журналістикознавства.	7	2
3.	Тема 3. Наукові праці українських вчених з історії та теорії преси.	7	4
4.	Тема 4. Дослідження у сфері українського журналістикознавства представниками діаспори.	7	4
5.	Тема 5. Методологічні засади дослідження журналістикознавства.	7	4
6.	Тема 6. Практична складова дослідження у галузі журналістикознавства.	7	4
7.	Тема 7. Нові напрями наукових досліджень у журналістикознавстві	7	2
	Разом	28	20

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Розвиток журналістичнознавчого процесу в Україні.	17,1	19,4
2.	Тема 2. Теоретичні засади журналістичнознавства.	17,1	19,4
3.	Тема 3. Наукові праці українських вчених з історії та теорії преси.	17,1	19,4
4.	Тема 4. Дослідження у сфері українського журналістичнознавства представниками діаспори.	17,1	19,4
5.	Тема 5. Методологічні засади дослідження журналістичнознавства.	17,1	19,4
6.	Тема 6. Практична складова дослідження у галузі журналістичнознавства.	17,1	19,4
7.	Тема 7. Нові напрями наукових досліджень у журналістичнознавстві	17,1	19,4
	Разом	120	136

7. Індивідуальні завдання

Зміст індивідуального навчально-дослідного завдання (навчального проекту)	Рекомендований час (години)
<p>До теми №1. «Розвиток журналістичнознавчого процесу в Україні».</p> <p>Мета: Надбання знань про умови виникнення, розвиток та сучасний стан функціонування журналістичнознавства.</p> <p>Завдання:</p> <p>1) підготувати та представити у вигляді таблиці основні історичні етапи розвитку вітчизняного журналістичнознавства;</p> <p>2) проаналізувати та оприлюднити основні збіги та розбіжності у трактуванні етапів розвитку вітчизняного журналістичнознавства.</p>	2
<p>До теми № 2 «Теоретичні засади журналістичнознавства».</p> <p>Мета: Надбання знань про історико- журналістський напрямок у журналістичнознавстві.</p> <p>Завдання:</p> <p>1) підготувати реферативну доповідь на тему: « Основні та специфічні напрями в історико- журналістській сфері журналістичнознавства».</p>	2

2) проаналізувати та прокоментувати основні положення історико-журналістського напрямку; 3) охарактеризувати переваги та недоліки історико-журналістського напрямку журналістикознавства.	
До теми № 5. «Методологічні засади дослідження журналістикознавства». Мета: Надбання знань та практичних навичок при проведенні дослідження у галузі журналістики. Завдання: 1) охарактеризувати основні складові завдання дослідження ; 2) використовуючи метод порівняння дослідити два підходи до трактування принципів преси (І. Франко та М. Грушевський); 3) проаналізувати та оприлюднити основні збіги та розбіжності досліджених принципів.	2

8. Методи навчання

Під час викладання дисципліни у формі лекції, використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративний метод, який дає можливість студентам сприймати і осмислювати факти, оцінки, висновки й залишатися в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення;
- репродуктивний метод, який передбачає наслідування інструкцій, приписань, правил в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях;
- дослідницький метод, формує навички самостійно вивчати літературу, джерела й виконувати інші дії пошукового характеру.

Під час проведення семінарських занять використовуються такі методи та технології викладання, як:

- бліцопитування за питаннями семінару,
- оприлюднення рефератів за темою семінару,
- виступи з доповідями за результатами виконання індивідуальних завдань,
- виступи з доповідями додаткових завдань, дискусії за ключовим питаннями.

9. Методи контролю

Результати навчання студентів оцінюються за шкалою Університету (0-100, з урахуванням необов'язкових завдань – 120 балів) та національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») у формі екзамену.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни .

Під час вивчення даної дисципліни використовуються наступні форми поточного контролю: усне бліцопитування з питань семінарського заняття; виконання тестових завдань. Під час вивчення даної дисципліни використовується така форма семестрового контролю як **диференційований залік**.

9.1. Схема нарахування балів з дисципліни

Види та зміст обов'язкових завдань	Максимальна оцінка	Примітки
Виступи на семінарських заняттях	30 (3 відповіді по 10 балів)	– 8 балів – 6 балів – 5 балів
Виконання індивідуальних завдань (ІнЗ)	10 (по 5 балів за кожне ІнЗ)	4, 3, 2, 1 бал за кожне ІнЗ; мінус 1 бал за ІнЗ, здане із запізненням
Виконання тестових завдань	30 балів	1 бал за кожну правильну відповідь
Диференційований залік	30 (по 10 балів за повні відповіді на кожне питання білету)	по 8, 6, 4, 2, 0 балів за відповіді на кожне питання білету
Разом:	100	
Виконання додаткових (необов'язкових) завдань	20 (по 5 балів за кожне завдання)	4,3,2,1 бал за кожне завдання

Максимальний бал за виконання необов'язкових завдань – 20.

9.2. Умови нарахування балів

Для виступів з питання плану семінарського заняття або реферативної доповіді:

- оцінка «8»: при вільному творчому переказі, використанні першоджерел, вичерпних відповідях на додаткові запитання викладача;
- оцінка «6»: при частковому переказі матеріалу, вичерпних відповідях на додаткові запитання викладача;
- оцінка «4»: при частковому переказі матеріалу, неповних відповідях на додаткові запитання викладача;
- оцінка «2»: при відсутності переказу матеріалу, неповних відповідях на додаткові запитання викладача.

Для тестових завдань:

- максимальна оцінка при максимально повному виконанні тесту;
- неповна оцінка диференціюється в залежності від кількості наданих (правильних відповідей);
- оцінка не виставляється, якщо тестове завдання не виконане.

Для індивідуальних навчально-дослідних завдань та додаткових (необов'язкових) завдань:

- максимальна оцінка: при максимально повному виконанні змісту завдання з використанням необхідних джерел та при належному оформленні результатів виконання завдання (електронного документу чи презентації);
- неповна оцінка: диференціюється в залежності від якості виконання та оформлення завдання;
- оцінка не виставляється: якщо завдання виконане цілком невірно (ІнЗ в цьому випадку повертається студенту на доопрацювання).

Для теоретичних питань:

- максимальна оцінка: при повному викладенні змісту питання, з наведенням (при потребі) адекватних прикладів;
- неповна оцінка: диференціюється в залежності від повноти викладення змісту питання, наявності прикладів;
- оцінка не виставляється: якщо відповідь на питання відсутня, або містить лише загальні речі, чи містить інформацію, яка не стосується питання.

Для практичних завдань :

- максимальна оцінка: при повному та якісному виконанні завдання;
- неповна оцінка: диференціюється в залежності від повноти та якості виконання завдання;
- оцінка не виставляється: якщо виконане завдання відсутнє, або виконане цілком невірно.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за шкалою Університету (0-100, з урахуванням необов'язкових завдань – 120 балів) та національною шкалою.

10.1. Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка чотирибальною національною шкалою
90 та вище	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
1–49	незадовільно

11. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма з дисципліни (РПНД).
2. Конспект лекцій та завдання для контролю знань.
3. Методичні вказівки до практичних робіт, завдань і вправ для самостійної роботи.
4. Набір слайдів електронних презентації лекцій.
5. Матеріали дистанційного курсу с системі MOODLE

12.1. Рекомендована література

Базова

1. Ворошилов В.В. Журналистика. Базовый курс: Учебник/ В. В. Ворошилов. - 5-е изд.. - СПб.: Издательство Михайлова В.А., 2004. - 704 с.
2. Жадько В.О. Журналістика та основи редакторської майстерності: навчальний посібник/ В. О. Жадько. - К.: Знання, 2012. - 271 с.
3. Журналистика в мире политики: Исследовательские подходы и практика участия/ Ред.-сост. С.Г. Корконосенко. - СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2004. - 448 с.
4. Журналістика: словник-довідник/ автор-укладач. І. Л. Михайлин. - К.: Академвидав, 2013. - 320 с.. - (Nota bene)
5. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник/ В.Й. Здоровега. - 2-ге вид., перероб. і допов.. - Львів: ПАІС, 2004. - 268 с
6. Информационная политика: Учебник/ Под ред. В.Д. Попова. - М.: Изд-во РАГС, 2003. - 463 с.
7. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: навчальний посібник/ В. Іванов. - К.: Центр вільної преси, 2010. - 258 с.

8. Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник/ А.О. Капелюшний. - Львів: ПАІС, 2005. - 304 с.
9. Ким М.Н. Журналистика: методология профессионального творчества/ М.Н. Ким. - СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2004. - 496 с.
10. Кузнецова О.Д. Засоби масової комунікації: Посібник/ О.Д. Кузнецова. - 2-ге вид., перероб. й допов.. - Львів: ПАІС, 2005. - 200 с.
11. Лащук О.Р. Редактирование информационных сообщений: Учебное пособие/ О.Р. Лащук. - М.: Аспект Пресс, 2004. - 159 с.
12. Лизанчук В.В. Основи радіожурналістики: Підручник/ В. В. Лизанчук. - К.: Знання, 2006. - 628 с. + компакт-диск
13. Лубкович І.М. Соціологія і журналістика: Підручник/ І.М. Лубкович. - Львів: ПАІС, 2005. - 176 с.
14. Лукашевич М.П. Соціологія масової комунікації: підручник/ М. П. Лукашевич, Ф. Ф. Шандор. - 2-ге вид. перероб. і доповнене. - К.: Знання, 2015. - 367 с.. - (Вища освіта ХХІ століття)
15. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації/ Д. Мак-Квейл ; пер.з англ.: О. Возьна, Г. Сташків. - 4-те вид.. - Львів: Літопис, 2010. - 538 с.
16. Макасеєнко М.І. Ежедневная печать: Американский опыт конца XX столетия. 1995-2000гг.: Монографія/ М. И. Макасеєнко. - М.: Издательство Московского университета, 2003. - 192 с. - (21 век: информация и общество)
17. Олтаржевський, Дмитро. Основи та методи діяльності сучасних корпоративних медіа: монографія/ Д. Олтаржевський ; ред. В. Ф. Іванов. - К.: Центр вільної преси, 2013. - 312 с.
18. Потятиник Б.В. Медіа: ключі до розуміння/ Б.В. Потятиник. - Львів: ПАІС, 2004. - 312 с.
19. Рихтер А.Г. Правовые основы журналистики: Учебник/ А.Г. Рихтер. - М.: Издательство Московского университета, 2002. - 352 с.
20. Рус-Моль Ш. Журналістика: посібник/ Ш. Рус-Моль ; ред. В. Іванов. - К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. - 343 с.
21. Сегеда С.П. Створення та розвиток української військової преси (XX - початок ХХІ століття): монографія/ С. П. Сегеда. - Рівне: Овід, 2012. - 504 с.. - (Військова історія)
22. Соломонов Ю.Ю. Региональная пресса Франции: История и секреты успеха ежедневных газет/ Ю.Ю. Соломонов. - М.: Изд-во РИП-холдинг, 2003. - 136 с.
23. Соколов А.В. Общая теория социальной коммуникации: Учебное пособие/ А. В. Соколов. - СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2002. - 461 с.
24. Трухачов О.І. Соціокультурні та ідейно-політичні аспекти впливу державно-виконавчих установ на засоби масової комунікації: монографія/ О. І. Трухачов. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2012. - 200 с.
25. Шарков Ф.И. Основы теории коммуникации: Учебник/ Ф.И. Шарков. - М.: ИД "Социальные отношения", 2003. - 248 с.

26. Шарков Ф.И. Теория коммуникации (базовый курс): Учебник/ Ф.И. Шарков. - М.: РИП-холдинг, 2004. - 246 с.
27. Тимошик М.С. Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник/ М.С. Тимошик. - 2-ге вид., стереотипне. - К.: Наша культура і наука, 2006. - 560 с.
28. Холод О. Соціальні комунікації: соціо- і психолінгвістичний аналіз: навчальний посібник/ О. Холод. - Львів: ПАІС, 2011. - 288 с.
29. Цвик В.Л. Телевизионная журналистика: история, теория, практика: Учебное пособие/ В.Л. Цвик. - М.: Аспект Пресс, 2004. - 382 с.

12.2. Допоміжна

1. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования: Учеб. пособие. - 2-е изд., испр. - К.: МАУП, 2004.
2. Дисак Ф. І. М. Возняк – дослідник і публіцист (За матеріалами газети „Неділя”. 1911-1912 рр.) // Українська періодика: історія і сучасність: Доп. та повід. п'ятої Всеукр. наук.-теорет. конф. 27–28 листопада 1998 р. / За ред. М. М. Романюка. – Львів, 1999. – С. 529–537;
3. Дмитрук В. Іван Франко – історик української демократичної журналістики // Іван Франко: Статті і матеріали. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1960. – Зб. 7. – С. 174–209.
4. Качкан В. А. Хай святиться ім'я твоє: Українознавство та пресологія (XIX – перша половина XX ст.) / Наук. ред. М. Романюк. – Львів: Фенікс, 1998. – Кн. 3. – 368 с..
5. Доповіді та матеріали наукових читань, присвячених 85-літтю від дня народження Д. М. Прилюка та О. К. Бабишкіна 28 листопада 2003 р. / За ред. проф. В. В. Різуна. – К., 2004. – Вип. 1. – 64 с..
6. Ковальчук Г. Варфоломій Андріанович Ігнатієнко // Українська періодика: історія і сучасність: Доп. та повід. шостої Всеукр. наук.-теорет. конф. 11–13 травня 2000 р. / За ред. М. М. Романюка. – Львів, 2000. – С. 471–475.
7. Конспект лекцій з дисципліни «Основи журналістичних досліджень для студентів IV курсу гуманітарного факультету спеціальності 6.030301 «Журналістика» денної форми навчання / Укладач О.Г Ткаченко. - Суми: Вид-во СумДУ, 2008.
8. Курганський І. П. Майстерність Франка-публіциста. – Львів: Вища школа, 1974. – 148 с..
9. Михайлин І. Нарис з історіографії історії української журналістики: Методологічні уроки Івана Франка // Українська періодика: історія і сучасність: Доп. та повід. сьомої Всеукр. наук.-теорет. конф., Львів, 17–18 трав. 2002 р. / За ред. М. М. Романюка. – Львів, 2002. – С. 30–36..
10. Нечиталюк М. Зачинатель теорії публіцистики: Деякі питання теорії публіцистики в інтерпретації Івана Франка // Збірник праць кафедри

- української преси. – Львів: ЛНУ ім. Ів. Франка, 2000. – Вип. 3. – С. 211–219..
11. Нечиталюк М. Ф. „Білі плями” у вивченні історії дожовтневої української журналістики (деякі питання методології і критики наукових джерел) // Українська журналістика і національне відродження: Зб. наук. праць. – К.: НМК ВО, 1992. – С. 33–38.
  12. Нечиталюк М. Ф. Методологічні засади історико-журналістської науки // Українська преса. Хрестоматія. Том І. Преса Східної України 60-х років ХІХ ст. / За ред. д-ра філол. наук, проф. М. Ф. Нечиталюка. – Львів, 1999. – С. 8–17.
  13. Нечиталюк М. Ф. Проблеми вивчення історії української журналістики: (Деякі підсумки на перспективу) // Вісник Львівського університету. Серія: журналістика. – Львів: ЛНУ ім. Ів. Франка, 2001. – Вип. 21. – С. 363–370.
  14. Різун В. В. Штрихи до наукового портрета Д. М. Прилюка // Наукові записки Інституту журналістики. – К., 2002. – Т. 6. – 37–35; Ярмиш Ю. Ф. Творчість Анатолія Москаленка // Наукові записки Інституту журналістики. – К., 2001. – Т. 5. – С. 124–125.
  15. Різун В.В., Трачук, Т.А. Нарис з історії та теорії українського журналістикознавства: Монографія / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К., 2005.
  16. Різун В.В., Скотникова Т.В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві: навч. посібник. - 2-е вид., перероб. і доп. - К.: Преса України, 2008.
  17. Сербенська О. Основи мовотворчості журналіста в інтерпретації Івана Франка: Текст лекцій. – Львів: Ред.-видавничий відділ Львів. ун-ту, 1992. – 112 с.
  18. Стадник О. В. Борис Грінченко – творець і дослідник української преси // Українська періодика: історія і сучасність: Доп. та повід. четвертої Всеукр. наук.-теорет. конф. 19–20 грудня 1997 р. / За ред. М. М. Романюка. – Львів, 1997. – С. 251–253.
  19. Черняков Б.І. Методи дослідження ранньої зображальної журналістики / Київський університет імені Тараса Шевченка, Інститут журналістики. - Київ: Центр вільної преси, 1998

13. Інформаційні ресурси

1. М. М. Хилько Методологічні основи дослідження журналістикознавства/ Філософські проблеми гуманітарних наук (Збірка наукових праць) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: - - <http://www.info-library.com.ua/books-text-11400.html>
2. Українське журналістикознавство/ Науковий збірник Інституту журналістики/ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: - <http://www.journ.univ.kiev.ua/periodyka/index.php/2011-03-31-04-10-55.html>

3. Дудик П. С. Публіцистичний стиль мови і мовлення./Онлайн-бібліотека української літератури. Освітній онлайн-ресурс/.- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://litmisto.org.ua/?p=5464>
4. Михайлин І.Л. Нарис історії українського журналістичознавства./- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/handle/123456789/3388>
5. Матеріали до електронної хрестоматії з історії української журналістики
6. XIX ст. / уклад. Волобуєва А. М. / за наук. ред. Сидоренко Н. М. — К.,
7. 2012. — 377 с./- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://journlib.univ.kiev.ua/Books/ukrjornXIX.pdf>
8. Матеріали до електронної хрестоматії з історії української журналістики
9. XX ст. / уклад. Волобуєва А. М. / за наук. ред. Сидоренко Н. М. — К.,
- 10.2012. — 802 с. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://journlib.univ.kiev.ua/Books/ukrjornXX.pdf>
11. Нариси про текст /Різун В., Мамалига А., Феллер М./ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=book.index&book=14>